Afazi Etki Ölçe?i-21

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Afazi Etki Ölçe?i-21*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16268

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Afazi Etki Ölçe?i-21, orijinal olarak geli?tirilmi? bir ölçme arac?n?n Türkçe'ye uyarlanmas? sonucu ortaya ç?km??t?r. Bu ölçek, Afazi sahibi bireylerin günlük ya?amlar?nda ya?ad?klar? zorluklar? ve bu durumun etkilerini ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, özellikle ileti?im, sosyal kat?l?m ve duygusal durum gibi temel ya?am alanlar?ndaki afazi etkisini de?erlendirmeye odaklanmaktad?r. Toplam 21 maddeden olu?an bu araç, bireyin son bir haftal?k deneyimlerini 0 (en iyi) ile 4 (en kötü) aras?nda derecelendirmesini istemektedir. Ölçe?in Türkçe'ye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çal??mas? 2019 y?l?nda Esra Ya?ar taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Afazi, Afazi Etki Ölçe?i, Ya?am Kalitesi, ?leti?im Bozukluklar?, Duygusal Durum, Psikometrik Özellikler, Uyarlama.

Yazarlar

Esra Ya?ar

Amaç

Afazi Etki Ölçe?i-21'in temel amac?, afazi tan?s? alm?? bireylerin dil ve ileti?im bozuklu?unun günlük ya?am aktiviteleri, sosyal etkile?imleri ve duygusal iyi olu?lar? üzerindeki subjektif etkisini nicel olarak ölçmektir. Bu ölçek, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara afazinin fonksiyonel sonuçlar?n? de?erlendirmede, tedavi planlar?n?n etkinli?ini izlemede ve rehabilitasyon süreçlerinin kapsam?n? belirlemede standart bir araç sunar. Ölçek, bireyin ya?ad??? zorluk düzeyini detayl? bir ?ekilde ortaya koyarak ki?iselle?tirilmi? müdahalelere zemin haz?rlar.

Yap?

Afazi Etki Ölçe?i-21, Afazi nedeniyle bozulan ya?am kalitesi ve i?levselli?in çok boyutlu bir yap?s?n? ölçmektedir. Ölçek, toplam 21 madde ile üç ana faktör veya alt boyutu kapsamaktad?r. Bu boyutlar, afazinin bireyin farkl? ya?am alanlar?na olan etkisini temsil ederken, ölçe?in yap?sal geçerli?ini desteklemektedir.

Ölçe?i olu?turan üç temel alt boyut ?unlard?r:

?leti?im: Bireyin kendini ifade etme ve ba?kalar?n? anlama yetene?i üzerindeki zorluklar? ölçen 6 madde.
Kat?l?m (Sosyal ve Aktivite): Sosyal aktivitelere, hobilere ve toplumsal olaylara kat?lma düzeyindeki k?s?tl?l?klar? de?erlendiren 4 madde.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Emosyonel Durum: Afazinin neden oldu?u stres, hayal k?r?kl???, depresyon veya kayg? gibi duygusal tepkileri ve psikolojik iyi olu?u ölçen 11 madde.

Geçerlik

Afazi Etki Ölçe?i-21'in Türkçe uyarlamas?, Geçerlik analizleri kapsam?nda incelenmi?tir. Ya?ar (2019) taraf?ndan yürütülen yüksek lisans tez çal??mas?, ölçe?in kültürel ve dilsel adaptasyonunun yan? s?ra, yap? geçerli?ini ve madde analizlerini de ara?t?rm??t?r. Geçerlik çal??malar?, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? (afazinin ya?am üzerindeki etkisini) gerçekten ölçüp ölçmedi?ini belirlemeyi amaçlam??t?r.

Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an afazili popülasyon için geçerli bir ölçüm arac? oldu?unu kan?tlamak üzere faktör yap?s?n?n orijinal ölçekle tutarl?l???n? veya ilgili di?er ölçütlerle korelasyonunu incelemi? olmal?d?r.

Güvenirlik

Ölçe?in Türkçe formunun Güvenirlik özellikleri de Ya?ar (2019) tez çal??mas? kapsam?nda de?erlendirilmi?tir. Güvenirlik, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eder; yani, ayn? ko?ullar alt?nda tekrar uyguland???nda benzer sonuçlar verme yetene?idir.

Güvenirlik analizleri genellikle iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve/veya test-tekrar test güvenilirli?i yöntemleri kullan?larak gerçekle?tirilir. Bu analizler, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu ve zaman içinde ölçüm sonuçlar?n?n ne kadar istikrarl? oldu?unu göstermektedir. Uyarlama çal??mas?n?n sonuçlar?, ölçe?in Türkçe versiyonunun klinik ve ara?t?rma amaçl? kullan?ma uygun düzeyde güvenilir oldu?unu göstermeyi hedeflemi?tir.

Faktör Analizi

Afazi Etki Ölçe?i-21'in faktör yap?s?, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? do?rulamak amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?larak incelenmi?tir. Türkçe uyarlama çal??mas?nda, orijinal ölçe?in varsay?lan üç faktörlü yap?s?n?n (?leti?im, Kat?l?m, Emosyonel Durum) Türk popülasyonunda da korundu?u veya kültürel farkl?l?klara uygun hale getirildi?i tespit edilmi?tir.

Bu faktör yap?s?, toplam 21 maddenin alt boyutlara da??l?m?n? kesinle?tirmi?tir: ?leti?im alt boyutu 6 madde, Kat?l?m alt boyutu 4 madde ve Emosyonel Durum alt boyutu 11 madde içermektedir. Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in yap?sal tutarl?l???n? destekleyerek, her bir alt boyutun afazinin farkl? bir etki alan?n? ba??ms?z olarak ölçtü?ünü göstermi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Bireyin öz bildirimi veya klinisyen de?erlendirmesi (Afazili bireyin ya?ad??? zorlu?a göre derecelendirme).

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal ölçek ?ngilizce veya ba?ka bir dilde olabilir).

Popülasyon Grubu: Afazi tan?s? alm?? bireyler.

Ya? Grubu: Belirtilmemi?, ancak yeti?kin afazi hastalar? hedeflenmi?tir.

Popülasyon Detaylar?: Afazi etiyolojisi (inme, travma vb.) ne olursa olsun, dil bozuklu?u nedeniyle günlük ya?amda zorluk ya?ayan hastalar.

Test Metodolojisi: Likert benzeri derecelendirme. Bireyden, son 1 haftada ya?ad??? zorluklar? 0 ile 4 aras?nda puanlamas? istenir. Derecelendirme sistemi ?öyledir: 0 (En iyi/Hiç zorluk yok) - 4 (En kötü/Maksimum zorluk var).

Anahtar Kelimeler

Afazi, Dil Terapisi, Rehabilitasyon, Ya?am Kalitesi, Psikometrik De?erlendirme, Esra Ya?ar, Medipol Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: esrayasar12@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Afazi Etki Ölçe?i-21'in Türkçe uyarlama çal??mas? 2019 y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m izinleri ve olas? ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Esra Ya?ar ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Ya?ar, E. (2019). *Afazi Etki Ölçe?i-21: Türkçeye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çal??mas?* . Medipol Üniversitesi, ?stanbul.

Ölçe?in orijinal PDF doküman? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: afazi-etki-olcegi-21-toad.pdf

Afazi Etki Ölçe?i-21 Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Toplam 21 madde.
?leti?im: 6 madde
Kat?l?m: 4 madde
Emosyonel durum: 11 madde

ARABPSYCHOLOGY.COM